

Bezuidenhoutseweg 60, 2594 AW 's-Gravenhage
Postbus 90525, 2509 LM 's-Gravenhage
Telefoon (070) 3 499 740
E-mailadres: info@vcp.nl
Website: www.vcp.nl

Aan de minister van Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking,
Mevrouw S. Kaag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

's-Gravenhage, 22 maart 2018
BvdW/corsp/pvdk/006

Betreft: consultatie ten behoeve van de Nieuwe Beleidsnota Buitenlandse Zaken en
Ontwikkelingssamenwerking

Geachte mevrouw Kaag,

Graag reageert de VCP op uw consultatie ten behoeve van de Nieuwe Beleidsnota Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking. Als u ons toestaat, volgen wij daarbij niet stap voor stap de 9 vragen uit de consultatie. U zult echter zien dat de positie en adviezen van de VCP ten aanzien van internationale handel en ontwikkelingssamenwerking op meerdere van uw vragen van toepassing zijn.

Een andere kijk: het bereiken van welvaart en welzijn met behulp van internationale handel

De tijd dat internationale handel de oplossing voor alles was, lijkt voorbij. De wereld is kleiner geworden, maar de ongelijkheid is groter dan ooit. Bovendien raakt de planeet uitgeput. Het is tijd voor een andere kijk op het bereiken van welvaart en welzijn. Internationale handel zal blijven. Laten we het daarom gebruiken om tot een betere, eerlijkere en welvarendere wereld te komen. Immers, hoewel internationale handel zeker welvaart heeft gebracht, heeft het op plaatsen ook geleid tot slechtere arbeidsomstandigheden, aantasting van het milieu en grotere ongelijkheid in de wereld.

De aansluiting die het Kabinet nu zoekt bij de Sustainable Development Goals zijn daarbij een belangrijke stap, die de VCP ten zeerste toejuicht. De VCP wil u graag een 'routekaart' meegeven om deze aansluiting ook concreet inhoud te geven.

Eerlijke en houdbare internationale handel: de 7 principes voor internationale handelsverdragen

De VCP wil aandacht vragen voor eerlijke en houdbare internationale handel op basis van de 7 principes voor internationale handelsverdragen. Deze principes zijn in 2016 opgesteld door de SER in haar rapport over TTIP, het handelsverdrag tussen de VS en de EU, waarover toen werd onderhandeld. Met deze 7 principes kan een gouden standaard worden gezet voor internationale handel, die daadwerkelijk zorgt voor meer welvaart en welzijn. De principes streven onder meer naar gelijkheid, eerlijke en goede arbeidsomstandigheden en goede sociale voorzieningen, maar ook naar transparante onderhandelingen, opwaartse convergentie van beschermingsniveaus en de vrijheid om maatregelen te nemen tegen ongewenste negatieve effecten van internationale handel.

De VCP pleit daarom voor wereldwijde acceptatie van deze 7 principes voor internationale handelsverdragen, maar koppelt daar ook concrete ambities en acties aan. Om een voorbeeld te geven: de *core labour standards* van de ILO (vrijheid van vakbeweging, recht op collectieve onderhandelingen, een verbod op kinderarbeid, slavernij en arbeidsdiscriminatie) zouden een vast onderdeel van internationale handelsverdragen moeten gaan vormen. Wij zetten de 7 principes en de ambities die de VCP daaraan wil koppelen voor u op een rij.

1. Vergroot wereldwijde gelijkheid

Internationale handelsovereenkomsten zouden moeten streven naar verhoging van houdbare sociale welvaart voor eenieder, in het bijzonder diegenen in opkomende economieën en ontwikkelingslanden. De VCP zou daarom graag zien dat inclusieve en houdbare ontwikkeling voor eenieder het belangrijkste doel van internationale handel(overeenkomsten) wordt.

2. Promoot arbeidsnormen

Internationale handelsovereenkomsten moeten voldoen aan de basisnormen van de ILO: vrijheid van vakvereniging, het recht op collectieve onderhandelingen, verbod op kinderarbeid, gedwongen arbeid, slavernij en discriminatie. Daarom zou de VCP graag zien dat de opname van de ILO Core Labour Standards in internationale handelsovereenkomsten verplicht wordt.

3. Streef naar hoge beschermingsniveaus

Internationale Handelsovereenkomsten, incl. bepalingen over afstemming van regelgeving (regulatory cooperation), liberalisering van diensten, verlaging van tarieven en investeringsbescherming, mogen hoge beschermingsniveaus en het streven naar verhoging van bestaande beschermingsniveaus op het gebied van product- en voedselveiligheid, veiligheid en gezondheid op het werk, milieunormen, sociale bescherming, niet ondermijnen. De VCP is van mening dat internationale handelsovereenkomsten goed ingezet kunnen worden als een middel om hoge beschermingsniveaus te bereiken of te handhaven.

4. Bescherm publieke diensten

Een veelvoorkomende zorg bij het sluiten van handelsovereenkomsten is dat publieke diensten (al dan niet na liberalisering), 'ten prooi vallen' aan krachten van de markteconomie, wat de kwaliteit en/of beschikbaarheid van die diensten kan ondermijnen. De VCP is daarom van mening dat overheden vrij moeten blijven om bepaalde diensten, op basis van hun eigen beoordeling, van "publiek belang" te verklaren en deze aldus uit te sluiten van internationale handelsovereenkomsten (ook nadat deze zijn geliberaliseerd).

5. Behoud beleidsvrijheid

Naast de garantie tot het opnemen en respecteren van mensenrechten en werknemersrechten in internationale handelsovereenkomsten, moeten overheden vrij zijn en blijven om beleid te maken om ervoor te zorgen dat internationale handelsovereenkomsten daadwerkelijk bijgedragen aan inclusieve groei. Bepalingen in internationale handelsovereenkomsten (zoals die aangaande ISDS, regulatory cooperation etc.) mogen deze beleidsvrijheid niet inperken of ondermijnen. De VCP wil dit zogenaamde '*right to regulate*' graag gegarandeerd zien in internationale handelsovereenkomsten.

6. Adresseer ongewenste (neven)effecten

De VCP acht het van belang dat nationale overheden de mogelijkheid houden om flankerende beleidsmaatregelen te nemen om eventuele ongewenste (transitie)effecten als gevolg van internationale handelsovereenkomsten te adresseren en mitigeren.

7. Transparantie en acceptatie

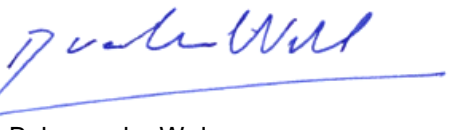
De VCP is actief betrokken bij het Breed Handelsberaad, zoals dat in Nederland is opgezet, en vindt dit beraad zeer nuttig om nationale parlementen, bedrijven, vakbonden, maatschappelijke organisaties actief te betrekken bij het internationaal handelsbeleid. Dit beraad draagt bij aan de waarborging van bovenstaande principes, en vergroot bovendien de transparantie en maatschappelijke acceptatie van eerlijke globale handel. De VCP zou de Minister mee willen geven dit Breed Handelsberaad ook internationaal te promoten.

Graag zouden wij ook met u van gedachten wisselen over welke vormen van sanctiebeleid denkbaar zijn als er sprake is van niet nakoming van afspraken op de gebieden zoals hiervoor geschetst.

Met deze 7 Principles voor Internationale Handel kan concreet inhoud worden gegeven aan diverse SDG's en een belangrijke stap worden gezet in het bevorderen van eerlijke en houdbare internationale handel.

Indien u dat op prijs stelt, komen wij graag bij u langs om deze inzet van de VCP nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Bob van der Wal
Lid Dagelijks Bestuur VCP